

Fylkesmannen i
Hordaland

Bergen kommune
Postboks 7700
5020 Bergen

Deres ref:

Vår ref: 15/6137

Vår dato: 10.11.2015

INVITASJON TIL NYETABLERING AV TAFU

Hvorfor dere er mottakere av dette brevet

Formålet med (TAFU) Tilbakeføring gjennom arbeid, fritid og utdanning er å begrense tilbakefall til ny kriminalitet gjennom å sørge for at straffedømte etter endt straffegjennomføring blir tilbakeført til samfunnet gjennom arbeid og/eller opplæring. Forskning har vist at fangebefolkningen har dårligere helse, lavere utdanning og svakere tilknytning til arbeidslivet enn befolkningen for øvrig. Innsatte som løslates har ofte behov for en rekke ulike tjenester fra et hensiktsmessig og koordinerende hjelpeapparat som må finne sin løsning gjennom involvering av ulike aktører i velferdsstaten. Dette fordrer en klar rolle- og ansvars plassering, samt en hensiktsmessig koordinering av helhetlig samarbeid rundt enkeltindividet.

Forvaltningssamarbeidet i TAFU er en organisering av hjelp og støtte til tidligere straffedømte som innebærer at NAV, Kriminalomsorgen, kommunen og fylkeskommunen bidrar med stilling(er) inn i tiltaket. Arbeidstakere fra aktuelle hjelpeinstanser arbeider samtidig med og for deltakerne med utgangspunkt i den enkelte persons behov og situasjon, innenfor samme organisasjonsenhet og i felles lokale. Mennesker som er i arbeid, som betaler skatt og ikke er i institusjoner eller mottar velferdsytelser i form av sosialhjelp og trygdeytelser er lønnsomme for samfunnet.

En evalueringsrapport utført av Arbeidsforskningsinstituttet synliggjør at TAFU lønner seg, målt i et samfunnsøkonomisk perspektiv, men også vurdert ut fra et normativt medmenneskelig ståsted.

Fordi fangebefolkningen har dårligere helse, lavere utdanning og svakere tilknytning til arbeidslivet enn befolkningen for øvrig, kan de ha stort behov for en rekke ulike tjenester fra det offentlige

På bakgrunn av kvantitative forutsetninger som folkemengde og antall løslatelser til deres kommune, vil vi anta at gruppen med behov for bistand etter løslatelse er stor.

Dere er derfor mottaker av dette brevet, og vi ber dere om å vurdere om det kan være behov for, og ønske om et forvaltningssamarbeid rundt aktuell målgruppe – i form av TAFU.

TAFU som modell

TAFU er forankret i stortingsmelding nr. 27 (2004-2005) *Enda en vår* og i stortingsmelding nr. 37 (2007-2008) *Straff som virker*. TAFU er inspirert av det svenske KrAmi som ble startet i 1980.

Bakgrunnen for at det har blitt gjennomført en utprøving av TAFU-modellen i Norge, er et resultat av en lang politisk og faglig prosess der mange aktører på ulike forvaltningsnivå har hatt en felles forståelse av at mennesker som har gjennomført straff, skal få den hjelp de har behov for ved retur til samfunnet. TAFU er en samvirkemodell som gjennom å tilby hjelp til tidligere straffedømte hvor representanter for NAV, kriminalomsorgen, kommunen og fylkeskommunen jobber sammen og samtidig i et felles lokale. Målet er å hindre tilbakefall til kriminalitet gjennom at deltakerne skal finne arbeid eller arbeidspraksis, eller starte på, eller fullføre utdanning – med mål om varig arbeid på sikt. TAFU er organisert rundt to bærende ideer; samtidig forvaltningssamarbeid og felles pedagogisk plattform i form av konsekvenspedagogikk. TAFU retter seg mot menn og kvinner over 18 år, som normalt ville hatt tilgang til ordinære tjenester hos de involverte samarbeidsparter. TAFU Rogaland, som har vært et forsøksprosjekt, gikk fra 2015 over i ordinær drift. TAFU Rogaland vil være støttespiller for nye TAFU under etablering.

TAFU i et samfunnsøkonomisk perspektiv

Arbeidsforskningsinstituttet har i sin evalueringsrapport av prosjektet TAFU synliggjort at måloppnåelsen har vært god – forstått som at man får deltakerne ut i arbeid og utdanning. Mye tyder på at TAFU, selv under pessimistiske forutsetninger, vil gi samfunnsøkonomisk gevinst sammenlignet med tradisjonelle innsatser. Arbeidsforskningsinstituttet er av den oppfatning at TAFU – betraktet som investering sett fra en budsjettøkonomisk og samfunnsøkonomisk vurdering – vil gi god avkastning samt ha relativt kort tilbakebetalingstid.

Styring av TAFU

Sentral styringsgruppe for TAFU, som består av Kunnskapsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet, har nedsatt en samarbeidsgruppe på direktoratsnivå bestående av deltakere fra Fylkesmannen i Hordaland, Kriminalomsorgsdirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet. Samarbeidsgruppen skal blant annet vurdere forvaltningssamarbeidet vedrørende videreføring og utvidelser av TAFU. Samarbeidsgruppen har ansvar for den nasjonale oppfølgingen av TAFU, og for å vurdere mulighetene for videre utvidelser – herunder følge opp og koordinere spredning av TAFU som modell.

Premisser for nyetableringer av TAFU

Det er ønskelig å implementere TAFU modellen andre steder i landet. TAFU som modell er avhengig av lokal forankring og forpliktende samarbeid mellom de involverte parter der det etableres. Denne henvendelsen sendes til kommuner, fylkeskommuner og regioner hvor samarbeidsgruppen anser det som aktuelt at det kan startes opp nye TAFU.

Kommuner som tar sikte på å etablere seg i et TAFU-samarbeid, må selv ta ansvaret for å finansiere sine tjenestebidrag.

Veien videre for de som vil vurdere å søke

De grunnleggende forutsetningene som må være tilstede for et TAFU, er at det skal opprettes en skriftlig avtale mellom de involverte partene lokalt; NAV, kommune(r), kriminalomsorgen og fylkeskommunen. Det skal i tillegg opprettes en lokal styringsgruppe, hvor samtlige involverte parter er representert. Virksomheten skal preges av et konsekvenspedagogisk rammeverk, samt at virksomheten skal driftes i egnede lokaler på «nøytral» grunn. TAFU som modell forutsetter en bemanning på 7 (6) ansatte på heltid. Det er fortsatt en del uavklarte sider med hensyn til hvordan den økonomiske delen av etableringen vil bli når det gjelder sentrale midler til statlige stillinger som skal inngå i samarbeidet. Dette arbeides det med i hver av de tre direktoratene/departementene.

Hvert TAFU lokalt skal bemannes med en standard bemanning bestående av:

- 2 ansatte fra NAV med statlig ansettelsesforhold
- 2 ansatte fra NAV med kommunalt ansettelsesforhold
- 1 til 2 ansatte fra kriminalomsorgen
- 1 ansatt fra fylkeskommunen

Hvor lang tid en trenger for å opprette en skriftlig avtale mellom de involverte parter lokalt, kan være noe usikkert å fastslå. Samarbeidsgruppen ønsker, uavhengig av tidspunkt for når en ser for seg oppstart, å få inn søknader innen fristen. Det er planlagt å kunne starte opp med to nyetableringer hvert år fra og med 2017. En søknad forutsetter en underskrevet samarbeidsavtale mellom de involverte partene (se vedlegg).

Informasjonsmøte og søknadsfrist

I forbindelse med søknadsprosessen ønsker samarbeidsgruppen å avholde et informasjonsmøte i begynnelsen av 2016. Vi ber om en tilbakemelding på hvem som skal være kontaktpersoner i forbindelse med søknadsprosessen. Samarbeidsgruppen oppfordrer alle søkere til å kontakte TAFU Rogaland ved Aksel Onarheim ved behov for bistand under etableringsarbeidet. Nærmere detaljer rundt informasjonsmøte i januar vil bli gitt til oppgitte kontaktpersoner.

Søknadsfristen er 1.november 2016.

Relevante dokumenter

Sentrale forutsetninger for forvaltningssamarbeid i TAFU er gjort rede for i *Sentral policy for TAFU i Norge ved kommune(r), Arbeids- og velferdsdirektoratet og Fylkesmannen i Hordaland* og i dokumentet *Forvaltningssamarbeidet mellom kommune(r), NAV, opplæringssetaten og kriminalomsorgen – ved videreføring og utvidelser av TAFU*. De nevnte dokumenter, samt mal for samarbeidsavtale partene imellom finnes som vedlegg til dette brev.

Samarbeidsgruppen består av:

Fylkesmannen i Hordaland: Terje Røstvær fmhoter@fylkesmannen.no
Kriminalomsorgsdirektoratet: Suzanne Five suzanne.five@kriminalomsorg.no
Arbeids- og velferdsdirektoratet: Gunhild Hanssen Sande Gunhild.hanssen.sande@nav.no

Kontaktinformasjon til Aksel Onarheim – TAFU Rogaland: aksel.onarheim@attende.no

Søknaden skal sendes til koordinerende direktorat:

Arbeids- og velferdsdirektoratet
Postboks 5, St.Olavsplass
0130 OSLO

I tillegg sendes elektronisk søknad til:

Gunhild.hanssen.sande@nav.no

Jan Erik Grundtjernlien
Seksjonssjef

Gunhild Hanssen Sande
Rådgiver

Kopimottakere:

Oslo Kommune

Trondheim kommune

Kriminalomsorgen region øst / vest / nord/ Sør/Sør-Vest

NAV Hordaland

NAV Oslo

NAV Sør-Trøndelag

Hordaland fylkeskommune

Oslo kommune – Utdanningssetaten

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Vedlegg:

1. *Sentral policy for TAFU i Norge ved kommune(r), Arbeids- og velferdsdirektoratet, Kriminalomsorgsdirektoratet og Fylkesmannen i Hordaland*
2. www.rogaland.tafu.no
3. *Samarbeidsavtale (mal)*
4. *Forvaltningssamarbeidet mellom kommuner, NAV, opplæringssetaten og kriminalomsorgen – ved videreføring og utvidelser av TAFU*

